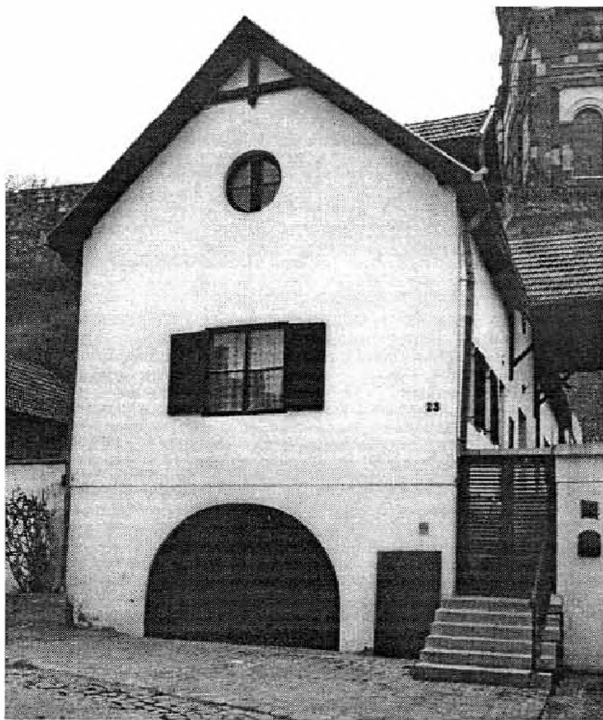

CSALÁDI HÁZ, BERÉNYI UTCA 23.

1983, Építész: Ekler Dezső

Tömegvázlat, utcai homlokzat, és mai fénykép, háttérben a Bazilikával

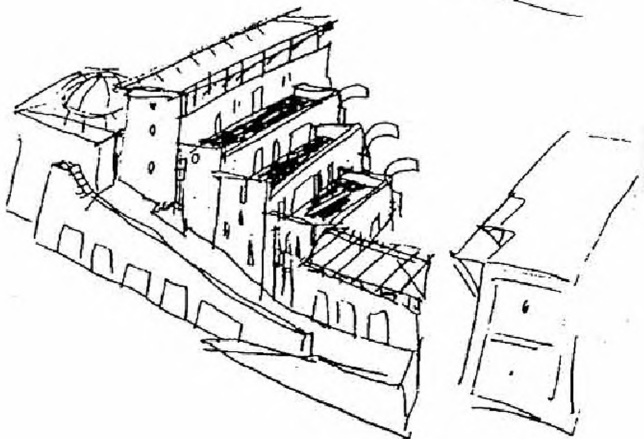
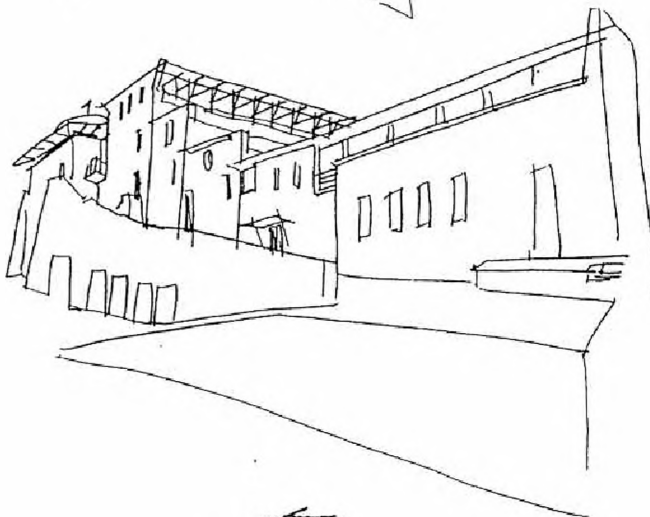
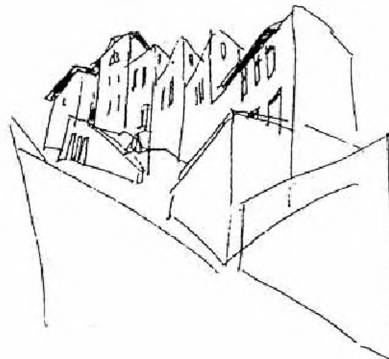

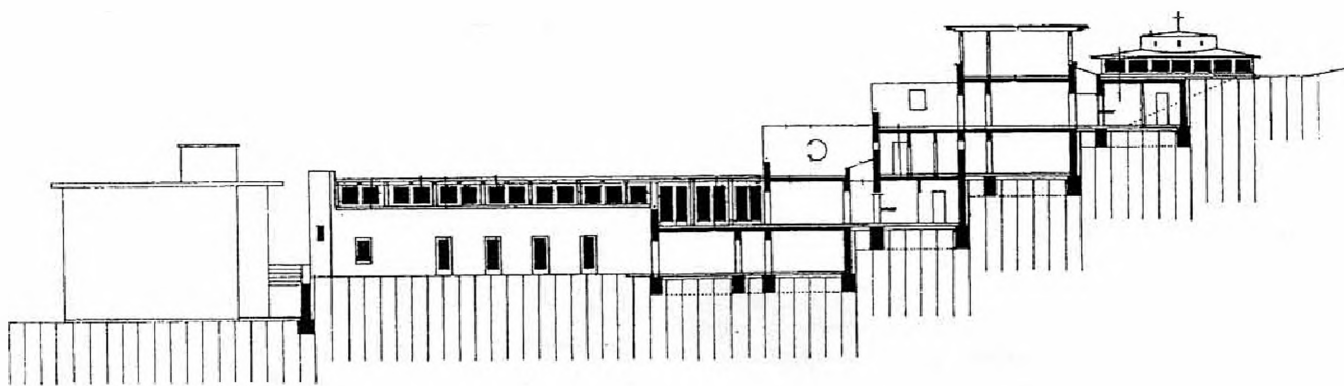
IDŐSEK OTTHONA, BABITS MIHÁLY ÚT

Építésszek: Bártfai Tamás,
Karácsony Tamás, Kund Ferenc

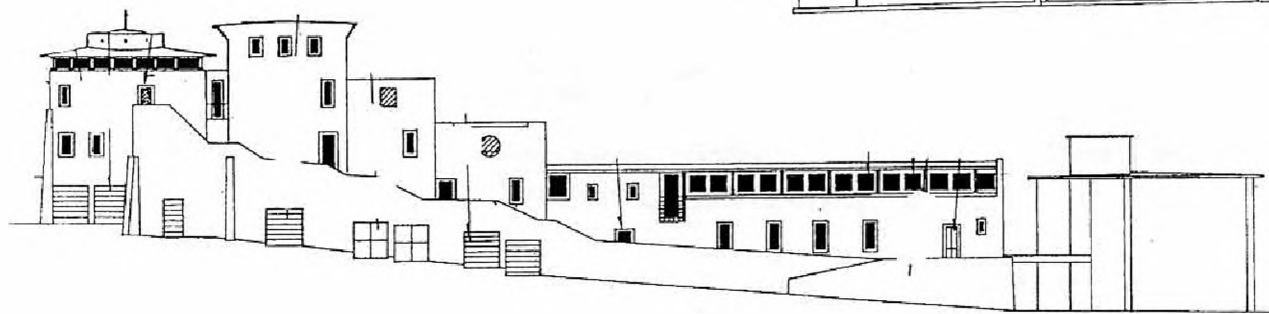
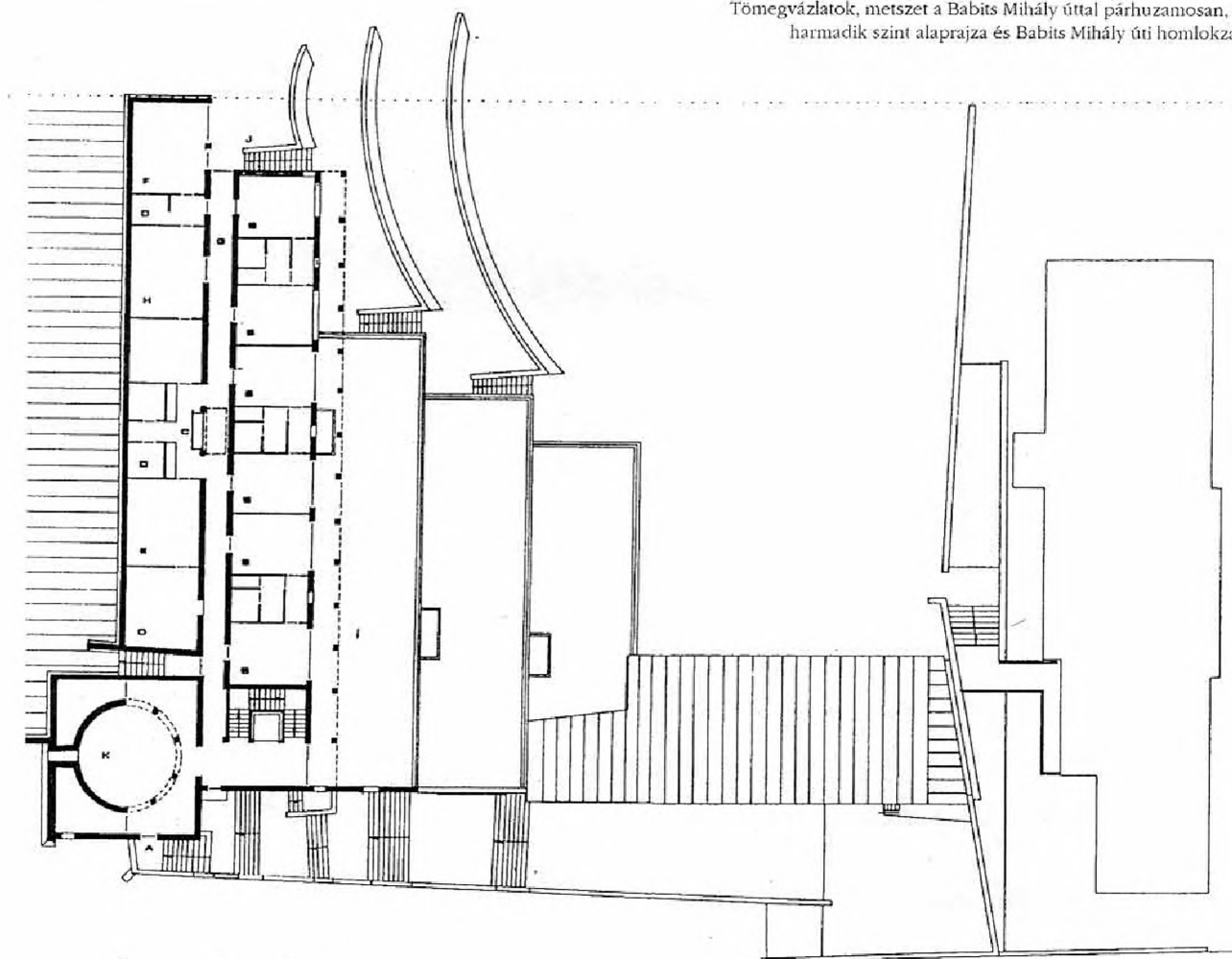
1990-ben csillant meg az esélye annak, hogy az Esztergomi Vaszary Kolos Kórház és Alapítvány pályázati segítséggel létrehozzon egy európai színvonalú geriátriai osztályt, ahol az idősök megfelelő gondozásban, ellátásban részesülhetnek – családi viszonyoktól függetlenül is.

A támogatás olaszországi háttérrel körvonalazódott. Részenben a támogatók, részben a helyi adottságok, a mikroklíma, azon az úton indított el bennünket, mely mediterrán hangulatot sugárzó épület megformálásához vezetett. A dolgok jelen állása szerint a megvalósulás esélye végleg elúszott.

Tömegvázlatok, metszet a Babits Mihály úttal párhuzamosan, a harmadik szint alaprajza és Babits Mihály úti homlokzat

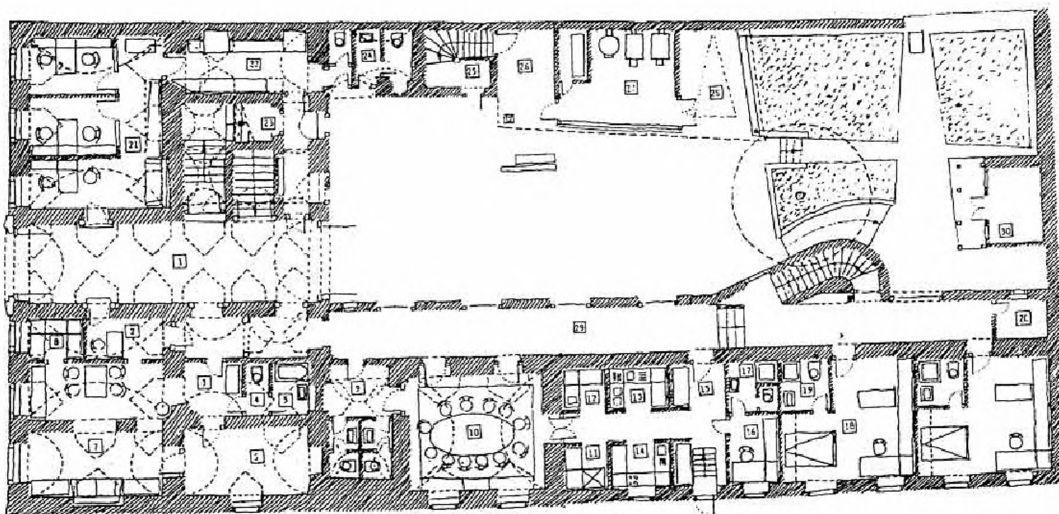
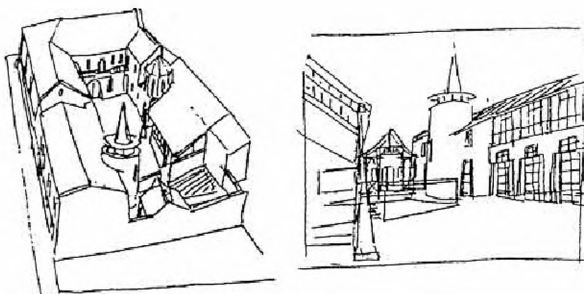
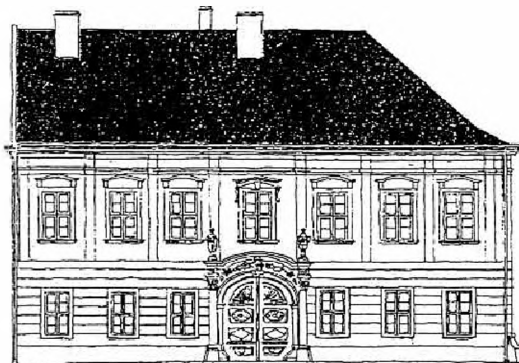
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI ÉPÜLET (SÁNDOR PALOTA), JÓKAI UTCA 1.

Építészek: Karácsony Tamás, Kund Ferenc

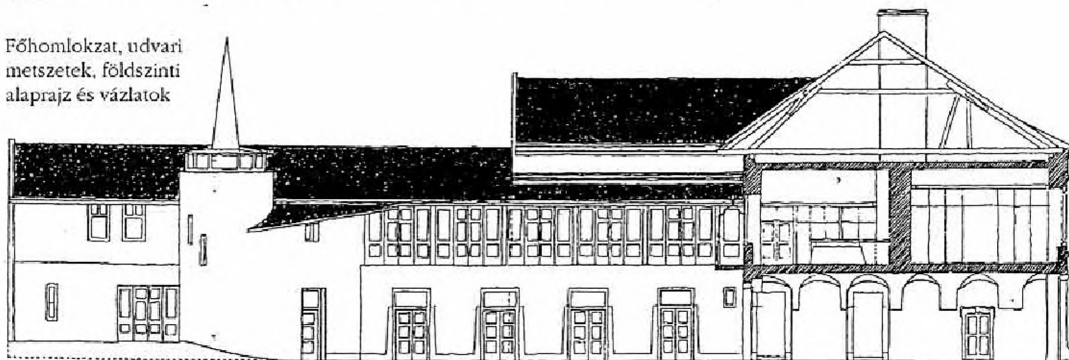
Esztergom egyik legrangosabb polgárvárosi építménye a történelemben Sándor palota néven számon tartott, szép, barokk kapuzatú épület.

A legutóbbi időkben városi lakóházként szolgált, majd amikor szóba jött az Alkotmánybíróság esztergomi elhelyezése, az önkormányzat kiürítette és rendelkezésükre bocsátotta az épületet.

Ebben az időben született a bemutatott tanulmányterv, amely az adott építészeti keretek mellett kínált megoldást az Alkotmánybíróságnak nemcsak jelképes esztergomi letelepedésükhöz...

Főhomlokzat, udvari metszetek, földszinti alaprajz és vázlatok

POSTAÉPÜLET FELÚJÍTÁSA, SZÉCHENYI TÉR

Építésszek: Álmosdi Árpád, Karácsony Tamás, Kund Ferenc

Esztergom főterének egyik legszebb historizáló épülete, melyet Prokopp János (1825-1894) építész tervezett, a Postaépület. Eredetileg vaskereskedés céljára épült, de röviddel ezt követően a posta költözött az épületbe és azóta is ott működött kisebb-nagyobb belső átalakítások mellett, a legutóbbi időkig.

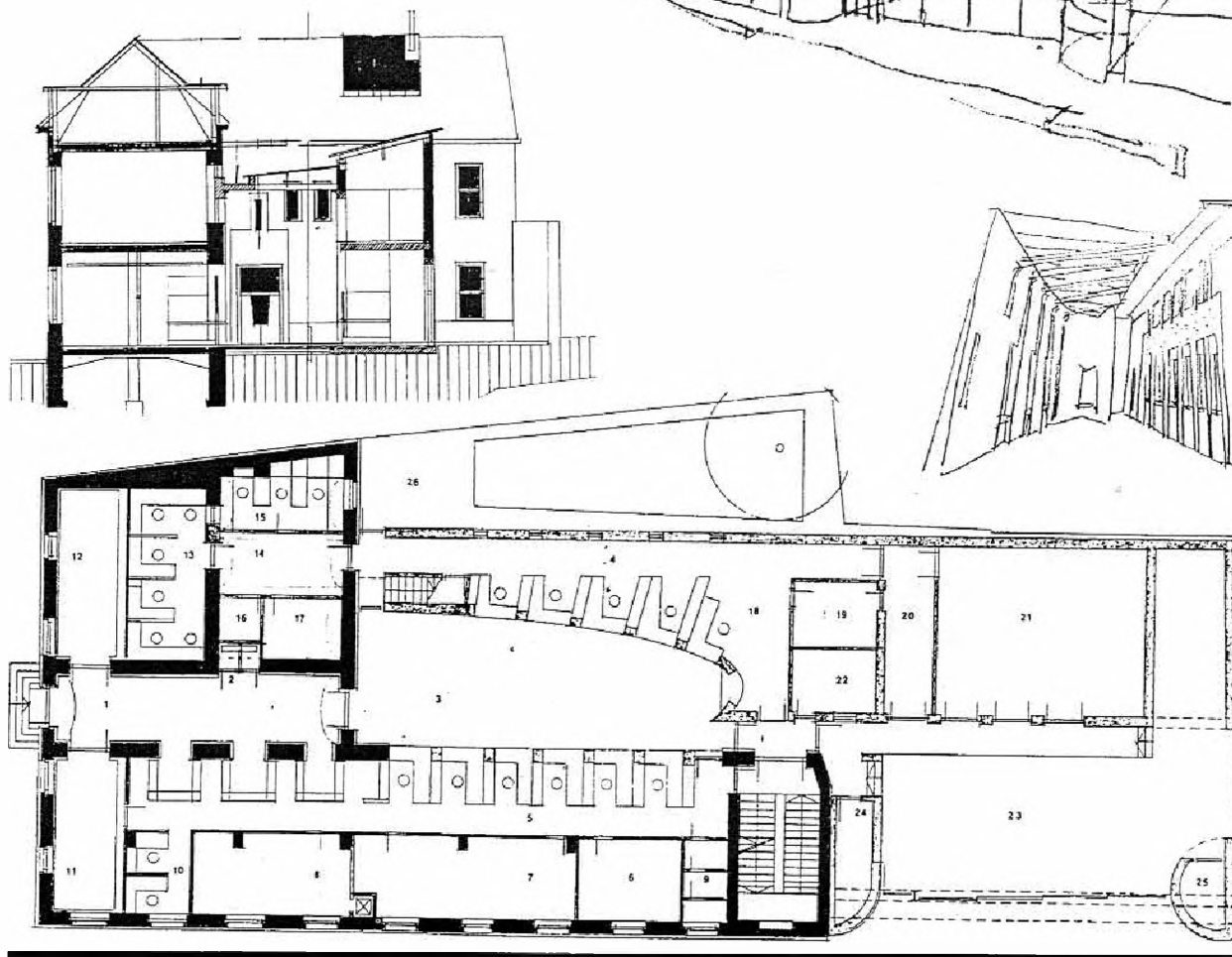
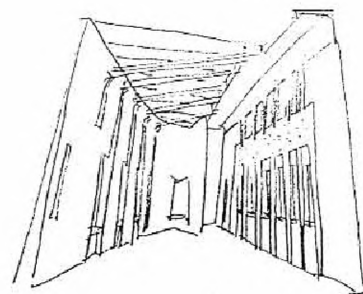
1994-ben a Posta Igazgatóság tervpályázatot hirdetett, mely pályázatra a bemutatott tervet nyújtottuk be.

Tervezési koncepciónk arra a történelmi hagyatékra támaszkodott, melyet kevésbé ismert, de esztergomi működésében annál magasabbra értékelhető elődünk ránk hagyományozott. Az épület igazi értékét a homlokzati képzésen és a beépítési konfiguráción túl egy díszesen kialakított emeleti terem adja. A korábbi durva beavatkozásokat átértékelve az eredeti épületet kívántuk meghagyni, és ehhez a régihez szervesen kapcsolódva adtunk egy új bővítési megoldást, mely a mai postai funkciónak és forgalmi igényeknek megfelelően (volna...)

Az új épületrész nem hagyományosan értelmezett bővítés kívánt lenni, hanem markánsan új, önálló karakterű épület, mely messzemenőig igazodik a közvetlen környezethez, és képes a több mint 100 éves múltú épülettel összelelkezni, mintegy a kollegiális kéznnyújtás gesztusát tolmácsolva az előttünk működő alkotó

Archív fénykép a Postáról: átalakítás alaprajza, keresztmetszere: a toltalék bejárata és az ügyfélfogadó távlati képe

REHABILITÁCIÓS ÓVODA, HONVÉD UTCA

Építész: Jaksics László

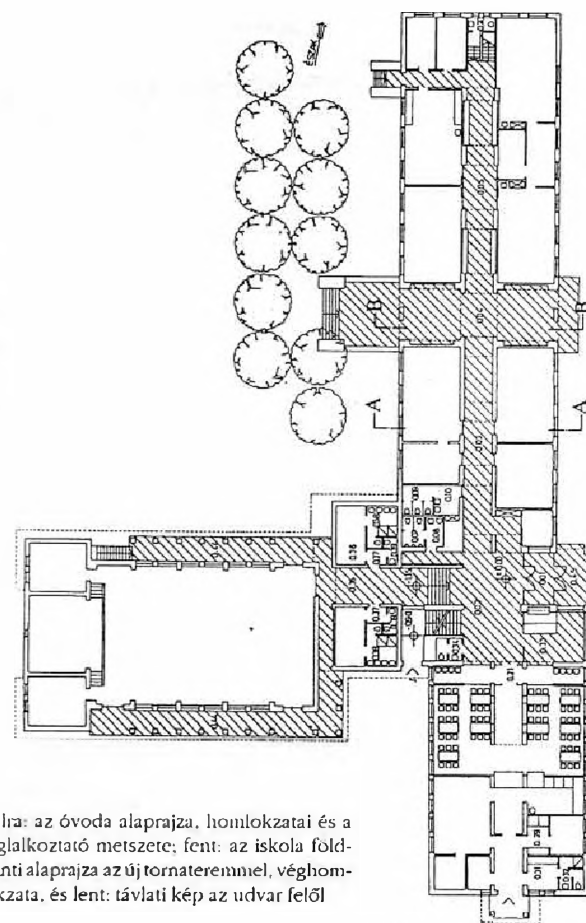
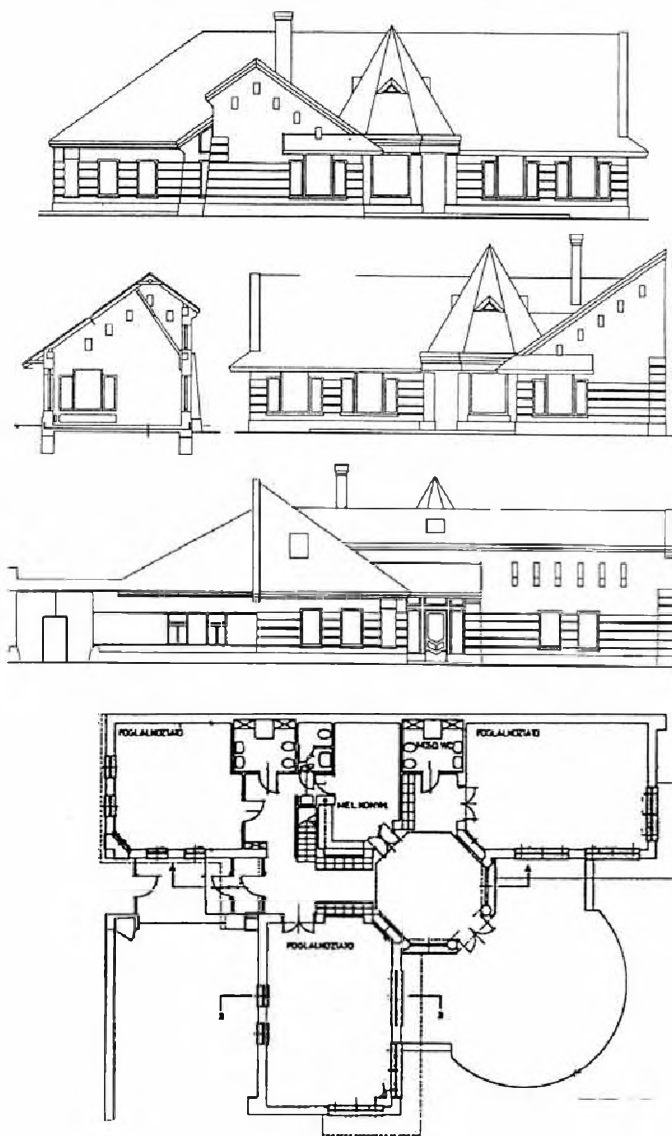
1994-ben terveztem, szellemi fogyatékos gyermekek számára. Az engedélyezési tervet mondták vissza. Egy kis ház Esztergom igazi mezővárosi utcájában, a református parókia mögötti telken, lakóházak sorában. Nagyon szerettem ezt a munkát, amelynek révén sok értékes, de sajnos teljesen kiszolgáltatott emberrel kerültem jó ismeretségbe, munkakapcsolatba. Az ígéretesen kezdődött tervezés sajnos eredménytelenül zárult.

KISEGÍTŐ ISKOLA, DOBOGÓKŐI ÚT

Építész: Jaksics László

1994-ben terveztem a volt Malinovszkij laktanya legénységi épületének átépítésével. Háttérben ugyanaz a pedagógus közösség állt és segített, mint az óvodánál.

A reménytelennek tűnő, halott ház megtalálta az új életbeni szerepét, a szerep pedig (sok szomorúság után) megtalálta a reményteli jövő útját. A munkát engedélyezési tervig tudtam vinni; a város céltámogatást nyert vele, de ezt követően kivágtak belőle, mint egy rákos daganatot. Szerencsére a ház épül, de sajnos nem a megfelelő szakmai irányítás mellett.

Balra: az óvoda alaprajza, homlokzatai és a foglalkoztató metszete; fent: az iskola földszinti alaprajza az új tornateremmel, véghomlokzata, és lent: távlati kép az udvar felől

FÜRDŐSZÁLLÓ-REKONSTRUKCIÓ

Építész: Jaksics László

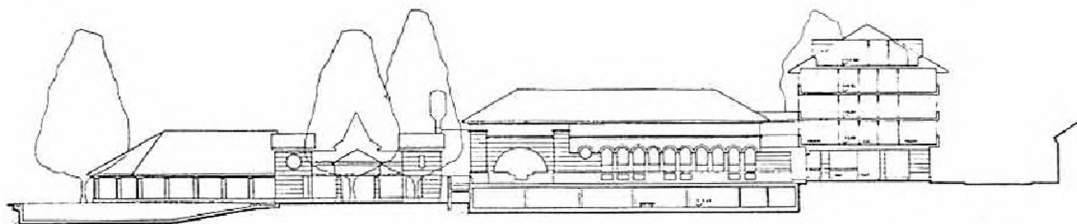
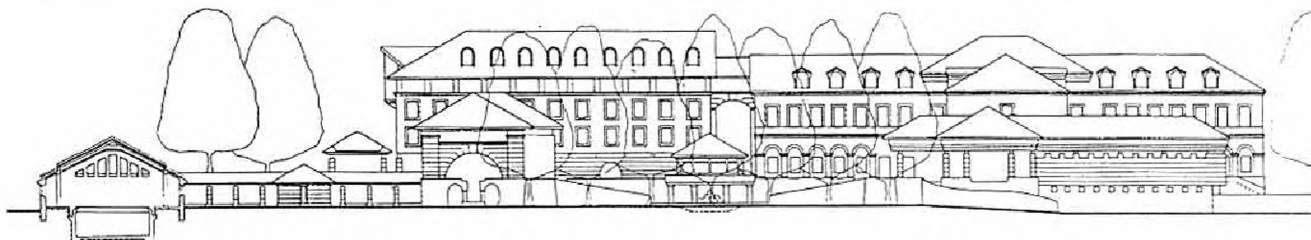
A ház utolsó állami kezelője a ratabányai Kristály vállalat volt. Az ő közreműködésükkel (de nyilván az elhibázott vagy nem létező városspolitika is közrejátszott ebben) elhasználdott, fizikailag és üzletileg is tönkrement, közéleti szerepkörében kihalt a műemlékszálló. A megbízást sajnos tőlük kaptuk, de nem volt konstruktív elképzelésük a fejlesztésről, holott a ház városszerkezeti és városképi szempontból kimagasló érték, közéleti szerepköre, hagyományai több évszázadra nyúlnak vissza. Ennek a hagyománynak a felélesztése és az építészeti környezet megújítása – úgy gondolom – a város kötelessége és felelőssége.

épület. A Szent István artézi fürdőtelepet az Esztergomi Takarékpénztár RT. az 1920-as években építtette, egyúttal felújítva a fürdőszállót is.

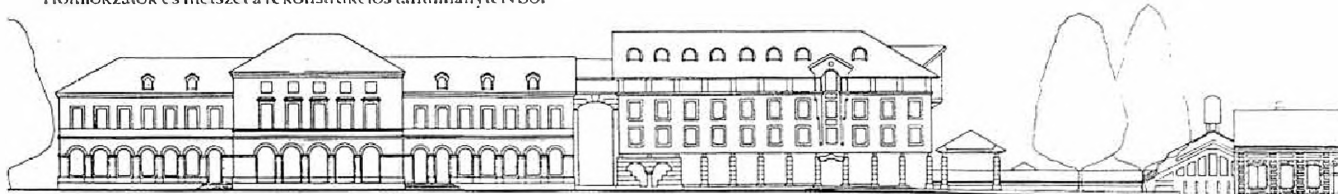
A háború utáni bányaművelést kísérő karsztvízkiemelés elapasztotta a forrásokat és lehűtötte a hévizeket. A strand az egyetlen, még működő artézi kútból nyeri a vizét.

A tanulmánytervben az előbbieken vázolt fürdőkultúra és vendéglátás feltámasztását célozva a teljes tömb összefüggő hasznosítását javasoltuk a meglévő, és feltétlenül figyelembe veendő épületállomány szellemi értékeihez igazodva úgy, hogy az új épületek az építészeti adottságokhoz és formavilághoz alkalmazkodjanak.

A városi vezetést sajnos ez a rekonstrukciós javaslat nem érdekli: ennek minden gondját, felelősségét elhárította magától, amikor a szálló privatizálását az ÁPV RT.-re bízta.

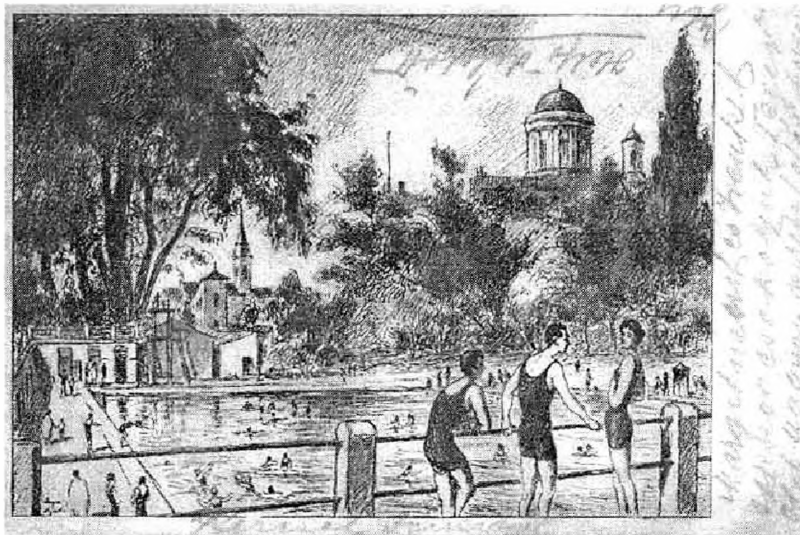
Homlokzatok és metszet a rekonstrukciós tanulmánytervből

Adalékok a fürdőkultúra helyi történetéből:

Ez a terület hőforrásokban gazdag; a források hévizi tavat tápláltak, amelynek létezéséről XIII. századi oklevelek már beszámoltak. III. Béla felesége, Anna királyné építette itt az első közfürdőt. A fürdőépítést a törökök intenzíven folytatták. Az 1830-as évek végén a tavat feltöltötték, a forrásokat föld alatti folyósórendszerbe foglalták; a csatorna ma is létezik. 1842-ben épült a fürdőszálló Zofahl Lőrinc és Gramling Ignác ácsmester vállalkozásában. 1908-ban épült a fedett medence Váczy Hübschl Kálmán tervei szerint, jelenleg a városban ez az egyetlen jelentős szecessziós

Szent István artézi strandfürdő – vitéz Bajor-Bayer Ágost rajza 1936-os képeslapon

ÉPÍTÉSZHALLGATÓK TERVEI

A következő oldalakon a 90-es években készült műegyetemi és iparművészeti főiskolai terveket mutatunk be, amelyek Karácsony Tamás irányításával készültek időszertermi feladatok megoldására.

A MESTER

Írásomhoz készülődvén megdöbbenem, hogy immár egy emberöltőnyi idő telt el első találkozásunk óta, amely a diplomamunkához kötődött a posztmodern forradalom kezdetén. Rekonstrukciós feladatot készítettünk Eger kiemelkedő szépségű vároldalában, team munkában, amelynek Karácsony Tamás meghatározó tagja volt.

A megoldásnál a városrendezés igen finom és érzékeny (akkor még szokatlan) útját választották a tervezők; letapogatva a meglévő épületállományt, annak történelmi és városkarakterit értékeit, finoman szöve össze újat a régivel. A tervet diplomadíjjal jutalmazták, és belépőt adott a Magyar Építőművészek Szövetségébe, majd a Mesteriskolába. A szakmagyakorlás első lépéseit Tamás szűkebb pátriájában, Esztergomban tette meg, a keresztény magyar államiság „elcsendesített” fellegvárában.

A környezet, a hely szelleme formáló erő, különösen annak számára, aki érzékeny műszerként reagál annak eseményeire, szeretett városának építészeti gondjaira.

Nem hiszem, hogy létezik Esztergomban olyan szeglet, amelyet Karácsony Tamás és munkatársai figyelő gondossággal fel ne mértek, amelyre építészeti javaslatot, tervet ne készítettek volna. Mint harkály a fa beteg kergét, úgy járták végig a város fejlesztésre szoruló pontjait.

Az építész közéletiség csodálatos kezdeményezése telve ötletekkel, lelkesedéssel és embert próbáló közömbösséggel, értetlenséggel.

Lakóházak Szent Tamás hegyén, rendezési terv a Víziváros Dunában tükröződő csodálatos beépítésére, belvárosi foglújak, iskola és sorolni is lehetetlen a tervek bőségét és teljességét.

Emlékezetes kiállítás mutatta be ezt a küzdelmet, eredményeit tekintve sokszor szomorú szélmalomharcot.

Ha a város nem is fejlődött az alkotó munkatempója szerint, de formálódott az ember, az építész. Ennek eredménye egy szuverén egyéniség, akit a szakma Ybl Miklós díjjal tüntetett ki.

Az oktatás, a hallgatóság sokat nyert azzal, hogy sikerült személyét a Középülettervezési Tanszék számára megnyerni. Vezető tanár több mint tíz esztendeje, meghatározó építészeti elvekkel, stílusjegyekkel.

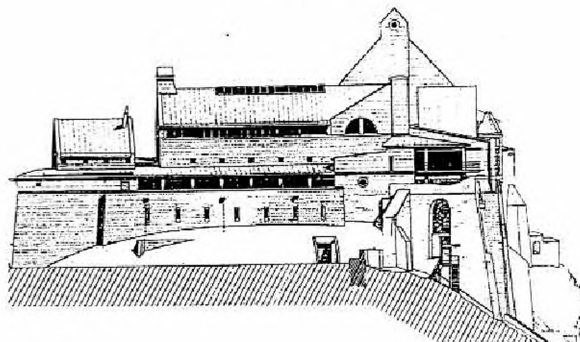
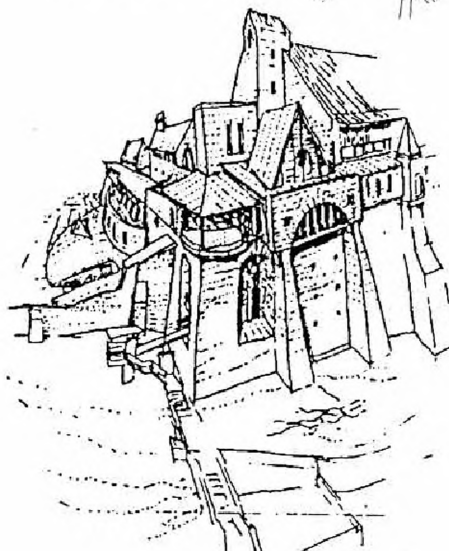
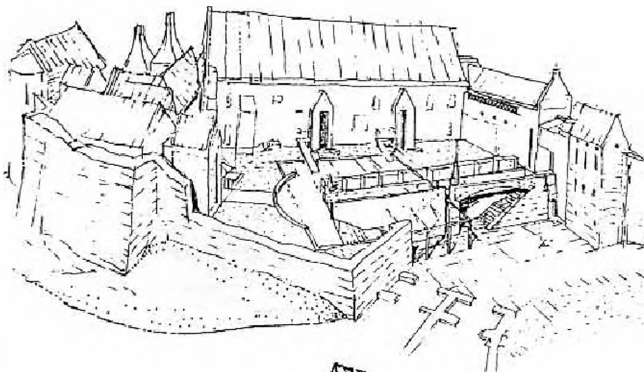
Az illeszkedés finom gesztusai, a környezeti érzékenység, a tiszta funkcionális rend, a szép formai részletek egyaránt jellemzik Karácsony tanár úr és növendékeinek terveit. Kölcsönös szeretet mester és tanítvány között az egyetlen bér, amelyet az egyetem méltatlan anyagi lehetőségei között a Tanár Úr magáénak tudhat. És a sok szép hallgatói terv, amelyek közül néhányat közrebocsájt.

Török Ferenc

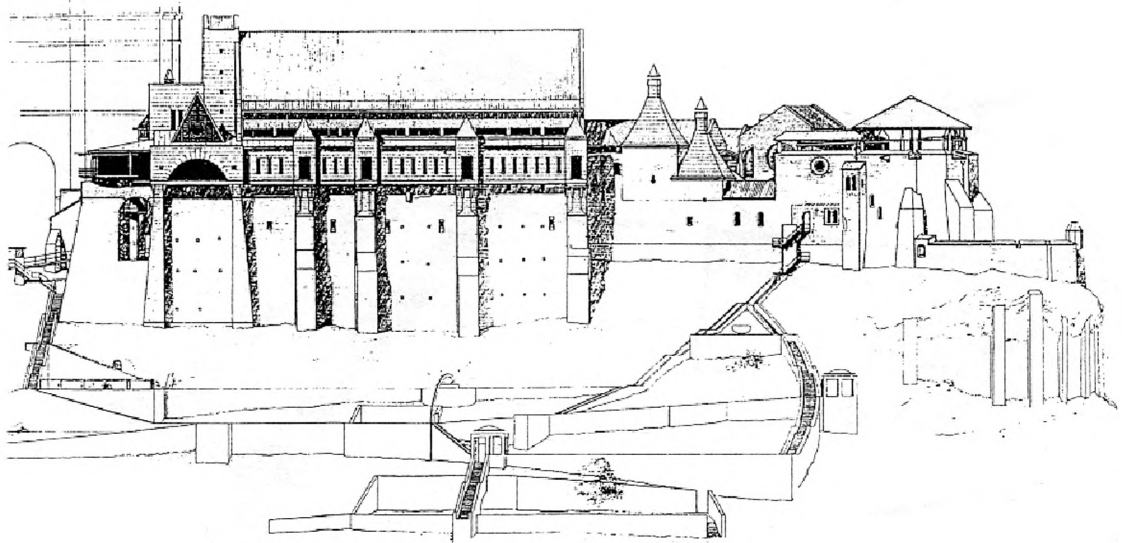
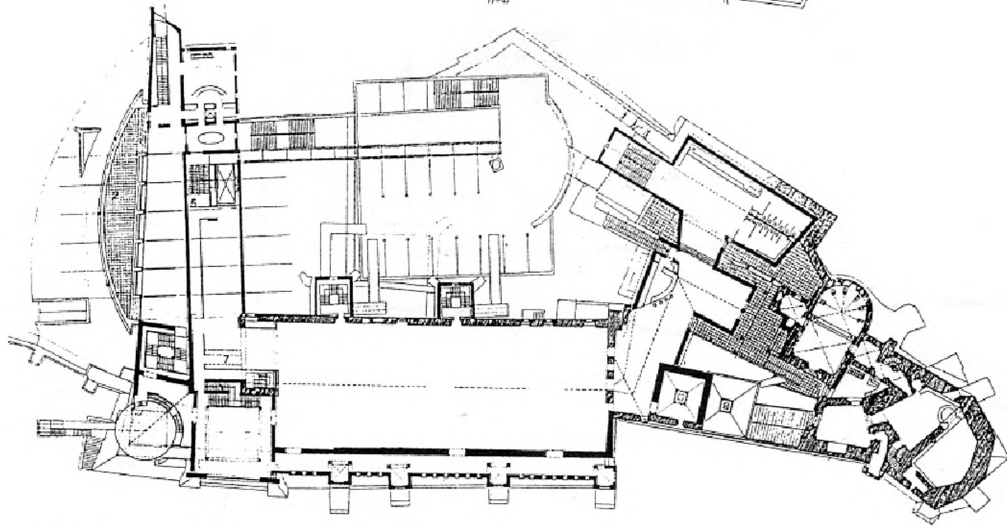
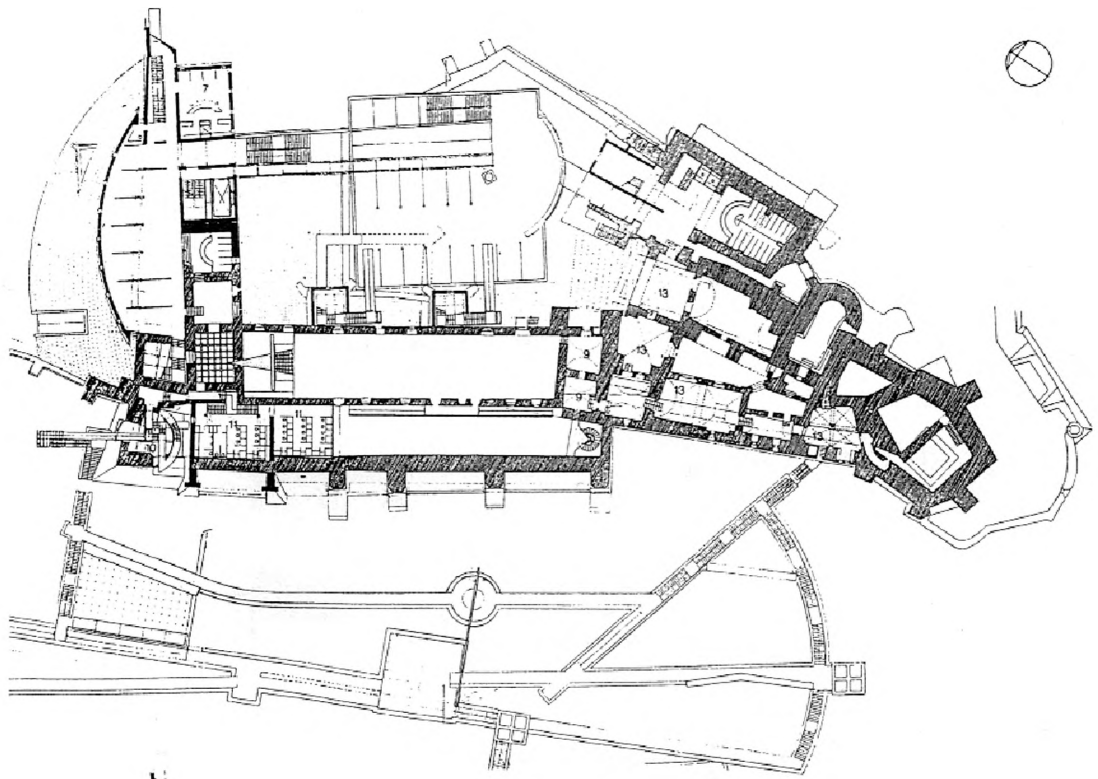
KIRÁLYI PALOTA REKONSTRUKCIÓJA

Kurta Zsolt építészhallgató, diplomaterv, 1992

A Vitéz János-féle lovagterem Vukov Konstantin által készített rekonstrukciós javaslatával egyidőben született a gondolat, hogy az esztergomi palota a visegrádi hármak vezető politikusainak találkozóhelye lehet, és ehhez megfelelő reprezentációs terek készüljenek. A felújítási terv ennek figyelembe vételével készült.

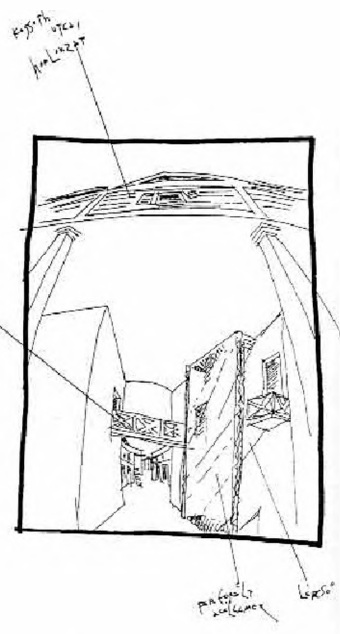
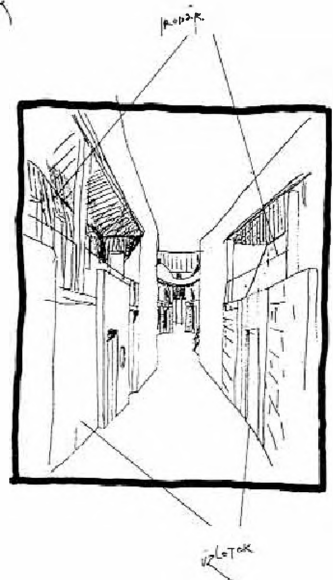
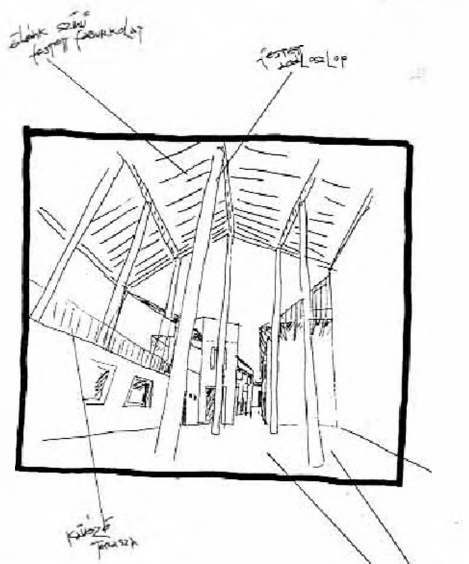
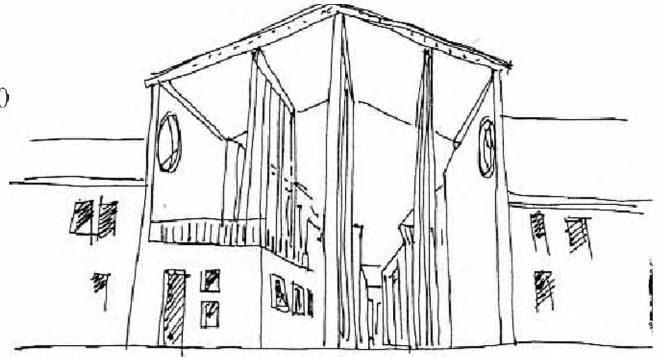
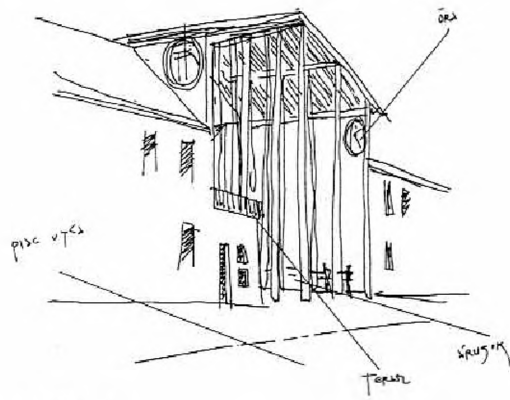

A felújított palotaszárny nézete a Bazilika felől, és annak nyugati sarokrészlete. Északnyugati homlokzat. A szemben lévő oldalon a földszinti és első emeleti alaprajz és a Duna felőli homlokzat.

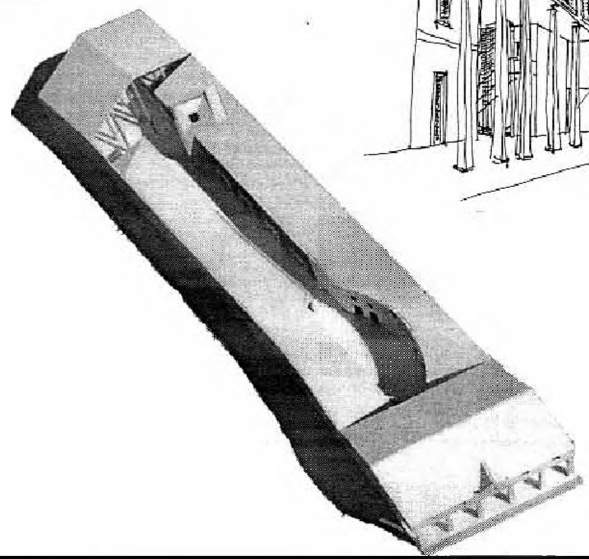
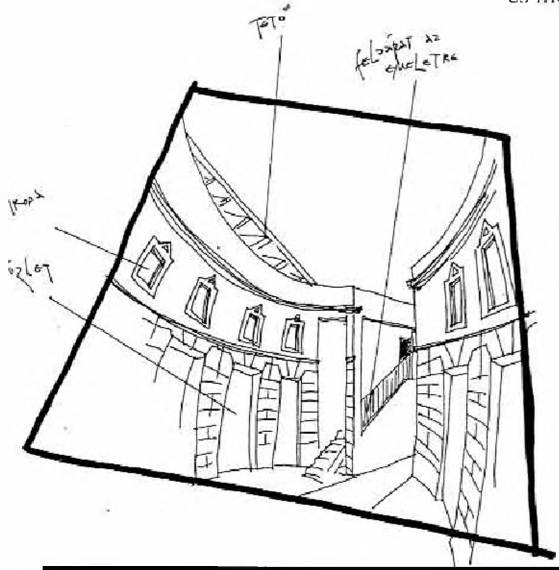
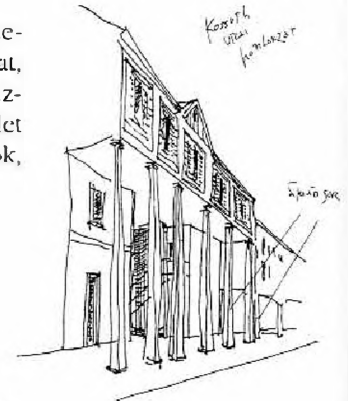

ÜZLETHÁZ A ZALKA MÁTÉ ÉS KOSSUTH LAJOS UTCA KÖZÖTT

Kelemen Csaba építészhallgató komplex terve, 1990

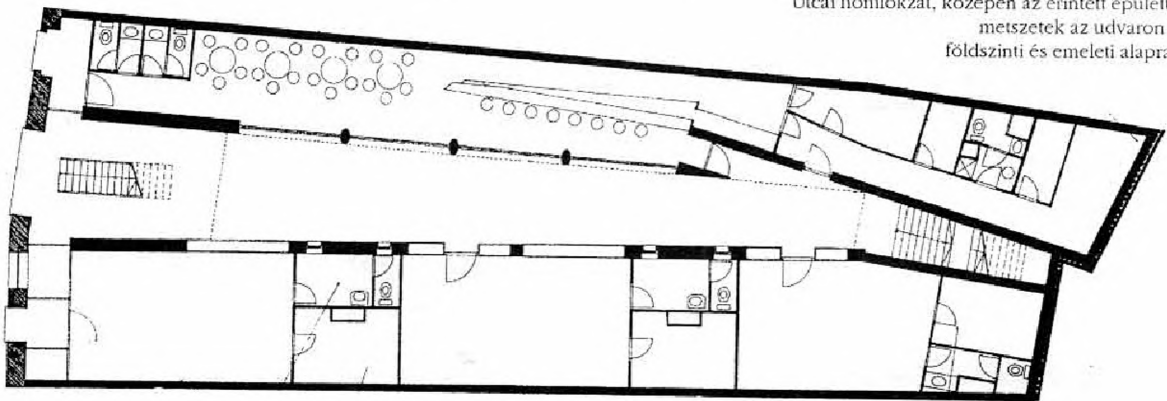
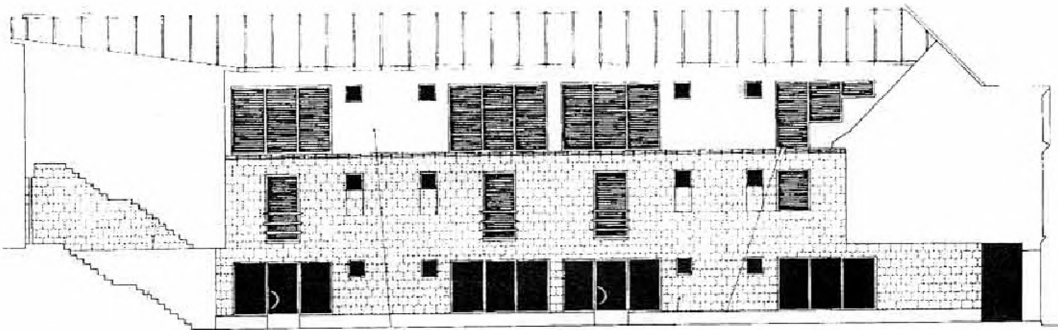
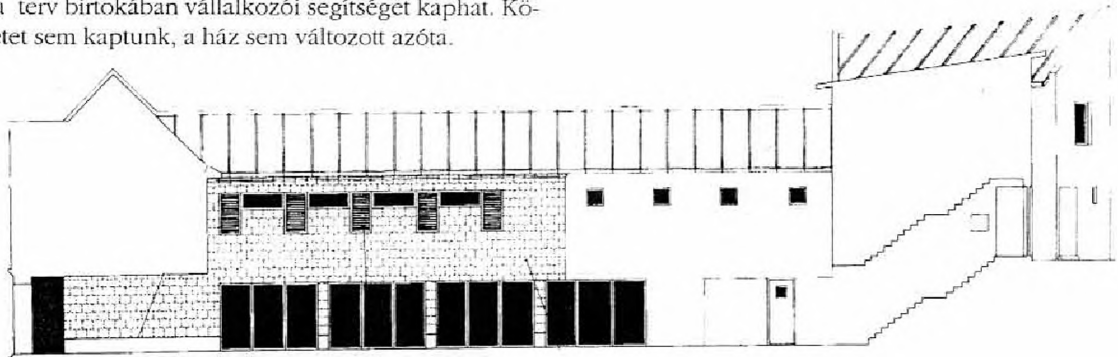
A piactérre nyíló egyetlen átjáróház összedőléssel fenyegetett, ebből adódott a gondolat, hogy a helyén üzletekből, irodákból, kávéház-ból álló belső üzletutca létesüljön. A régi épület megerősítve a helyén maradt. (Tömegvázlatok, és modellfotó)

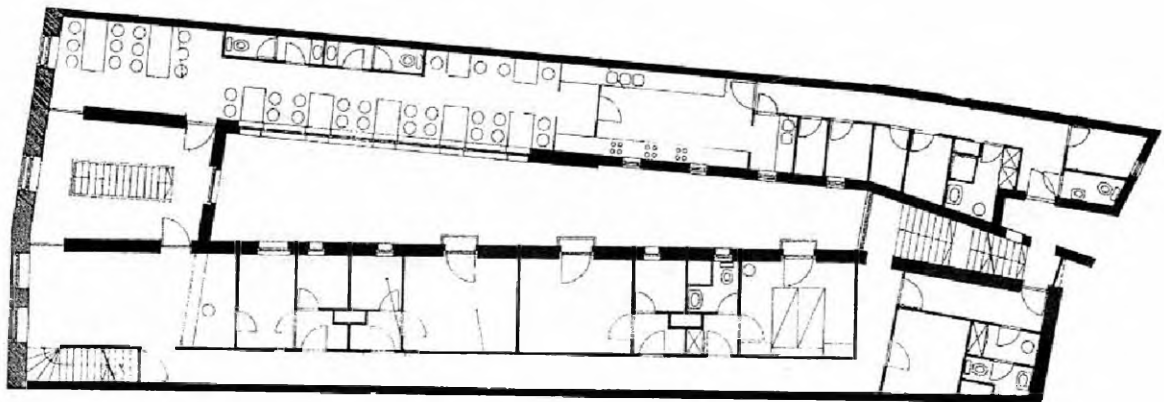
ÜZLETHÁZ, BAJCSY-ZSILINSZKY UTCA 7.

Boór András építészhallgató komplex terve, 1994

A meglévő épület tulajdonosa javaslatot kért házának vendéglátó funkciókkal történő bővítésére abban a hiszemben, hogy a terv birtokában vállalkozói segítséget kaphat. Köszönetet sem kaptunk, a ház sem változott azóta.

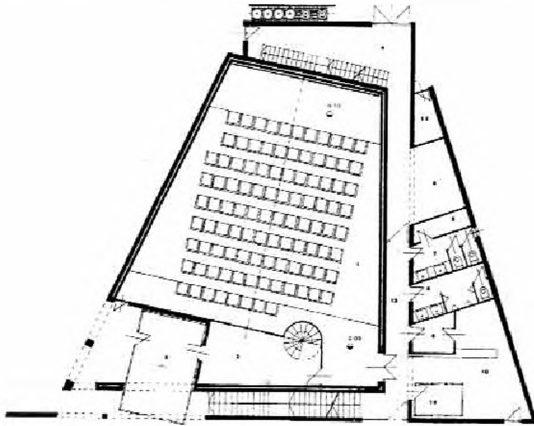
Utcai homlokzat, középen az érintett épülettel, metszetek az udvaron át; földszinti és emeleti alaprajz.

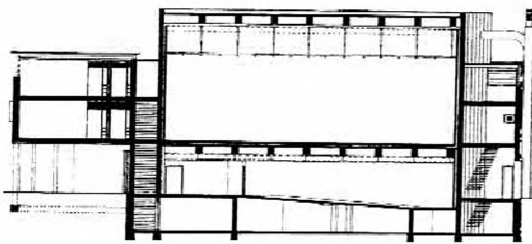
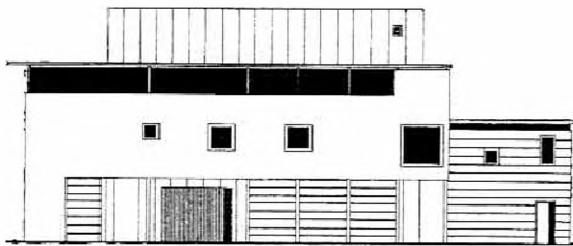
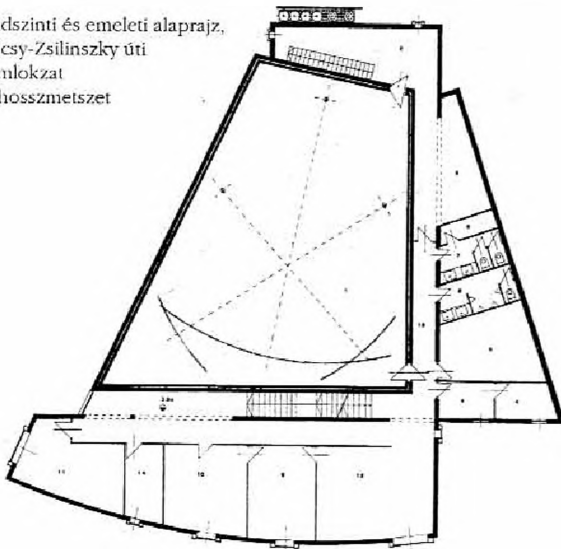
VÁROSI TÉVÉSTÚDIÓ

Tótpál Judit építészhallgató komplex terve, 1991

Amikor az önálló városi tévé és rádió elkezdte működését, várható volt, hogy önálló stúdiót fognak tudni használni. Jelenleg továbbra is egy bérelt szobából folyik a közvetítés.

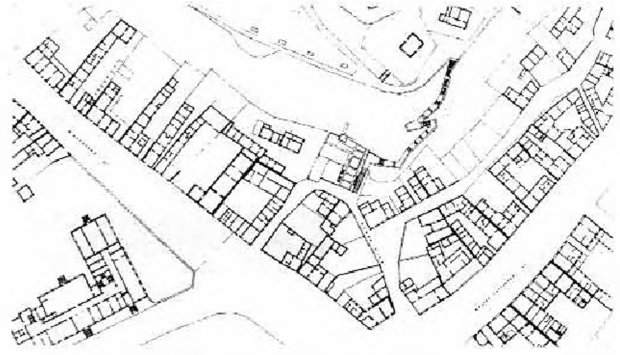
Földszinti és emeleti alaprajz,
Bajcsy-Zsilinszky úti
homlokzat
és hosszmetset

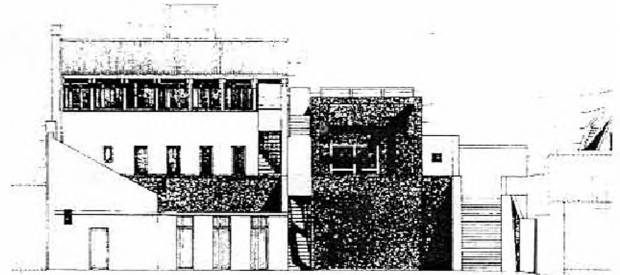
SZENT TAMÁS HEGYI VENDÉGHÁZ

Pálinkás Ferenc építészhallgató diplomaterve, 1992

A Suzuki Autógyár Esztergomba telepítése idején a japán vendégek elhelyezésére és a gyári dolgozók pihenésére szolgált volna a Szent Tamás hegy sajátos beépítéséhez illeszkedő vendégház és pinceklub.

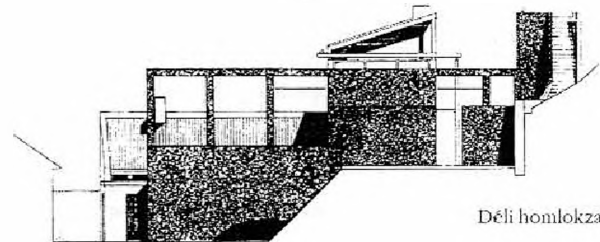
Helyszínrajz: a rajz közepén a lépcsősor végén látható a tervezett vendégház

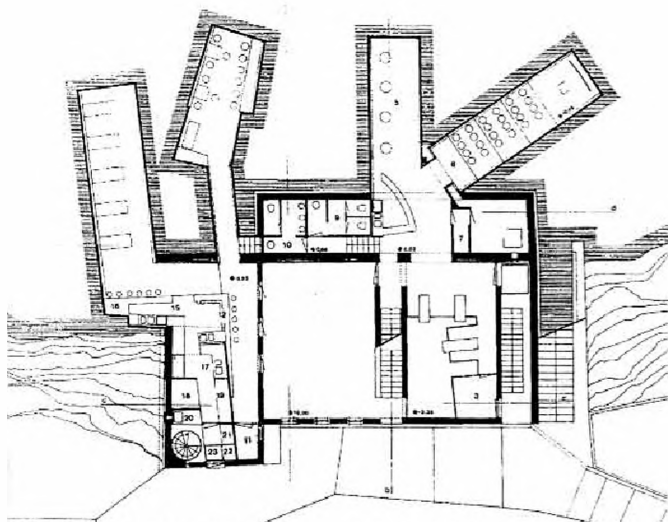
Nyugati homlokzat

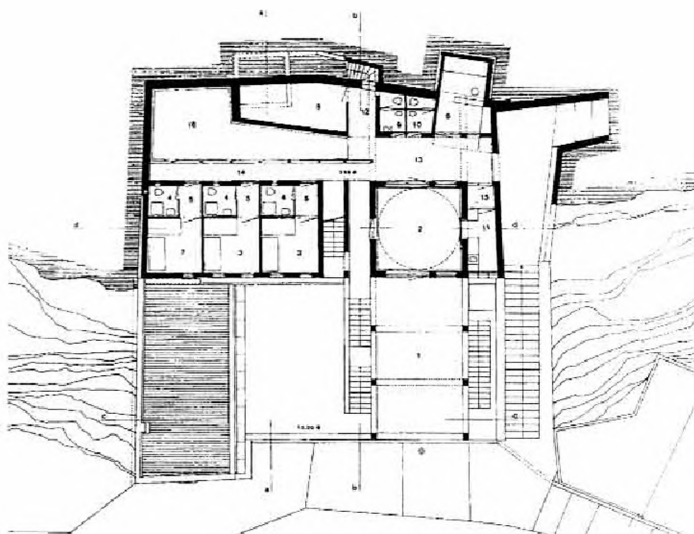
Felső udvari nézet

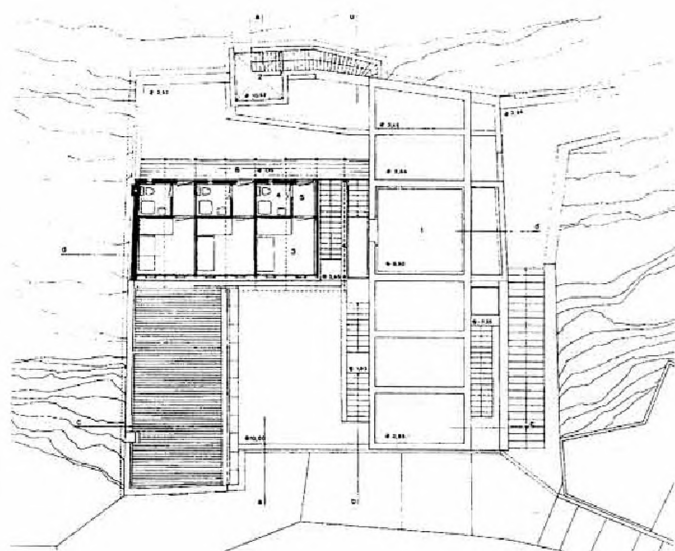
Déli homlokzat

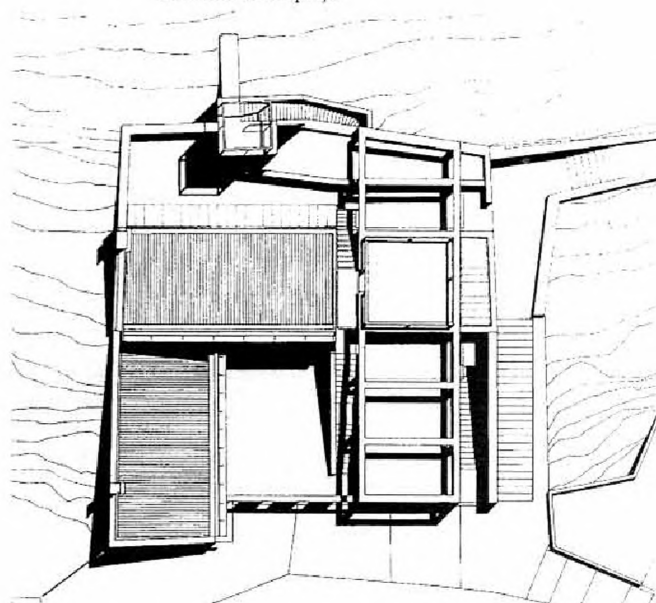
Földszinti alaprajz a meglévő pincék bekapcsolásával

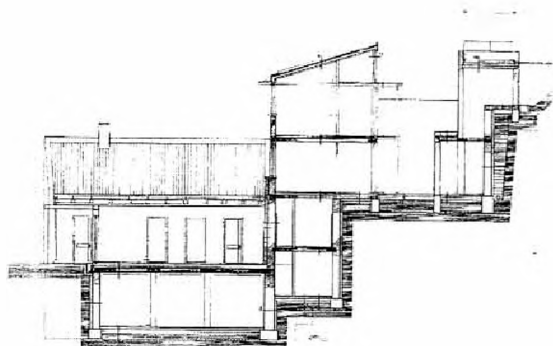
Első emeleti alaprajz

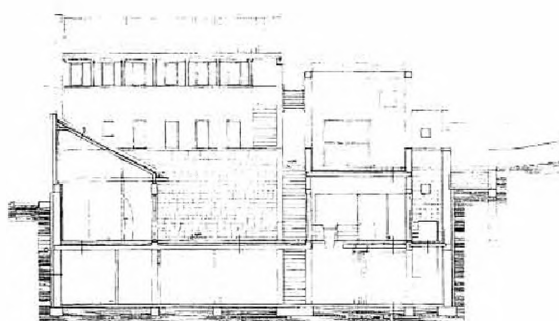
Második emeleti alaprajz

Tetőnézet

Kelet-nyugat irányú metszet

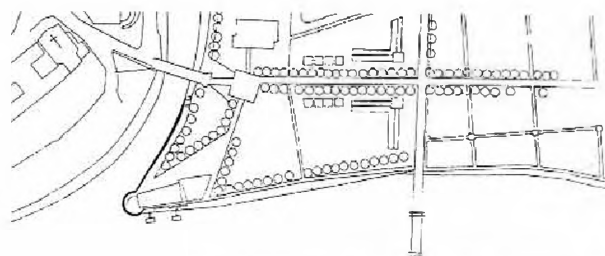

Észak-dél irányú metszet

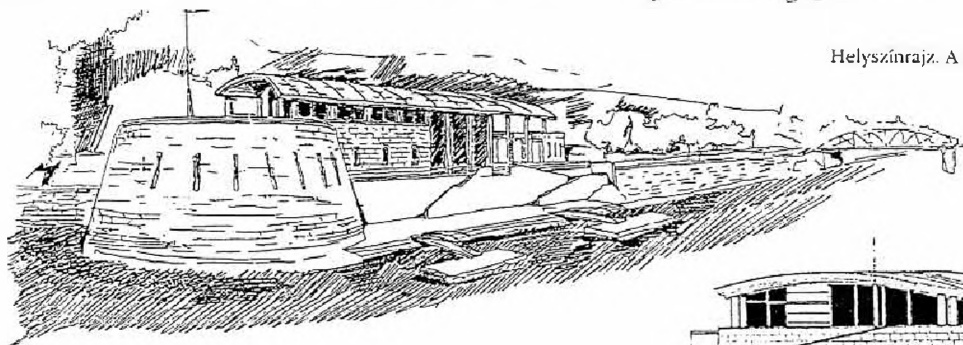
PRÍMÁS SZIGETI HAJÓÁLLOMÁS

Pálinkás Ferenc építészhallgató komplex terve, 1991

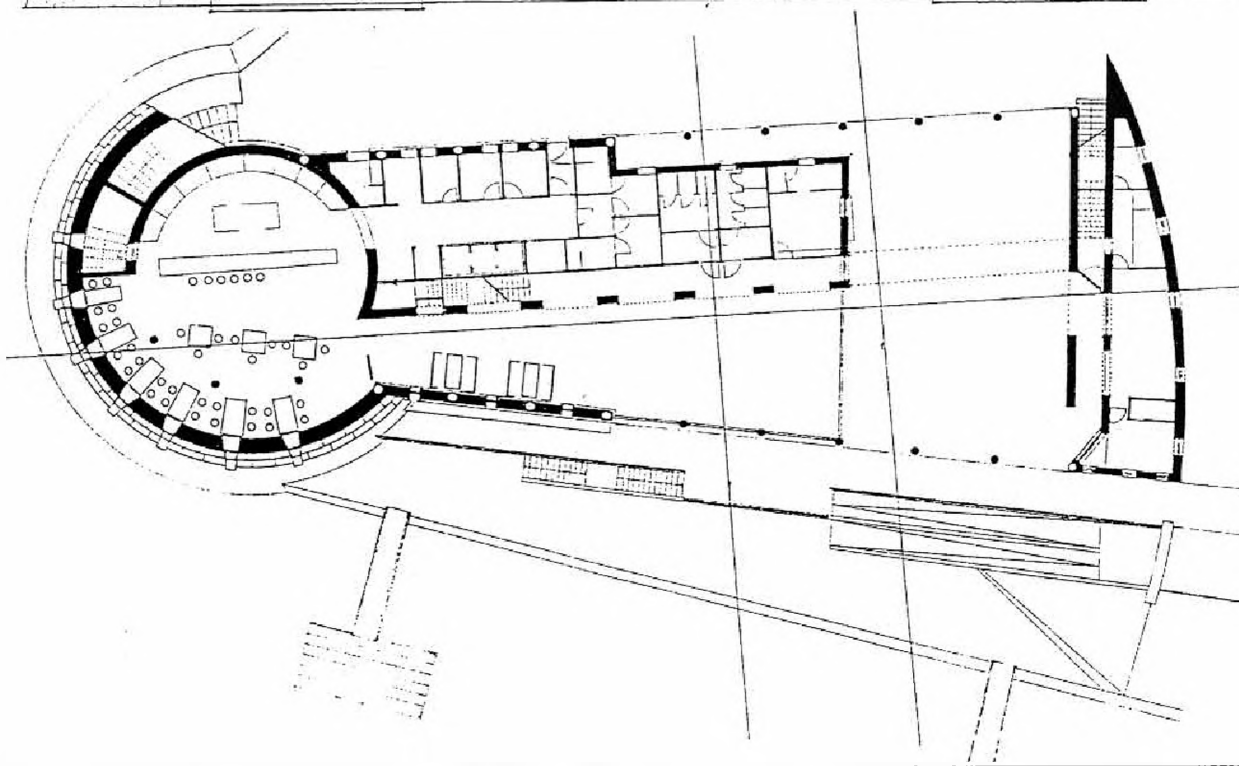
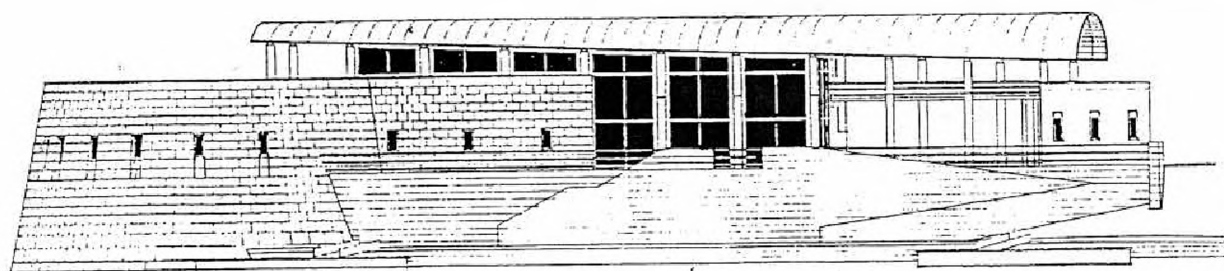
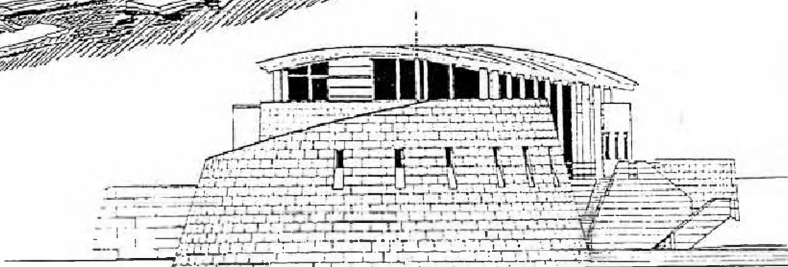
A szigetcsúcson zárt honvédségi terület volt; ennek szabaddá válása után nyílt lehetőség a meglévő, csúnya kikötő helyett új hajóállomás tervezésére. Itt áll az országzászló; ez az alkalmas hely a városba való érkezéshez.

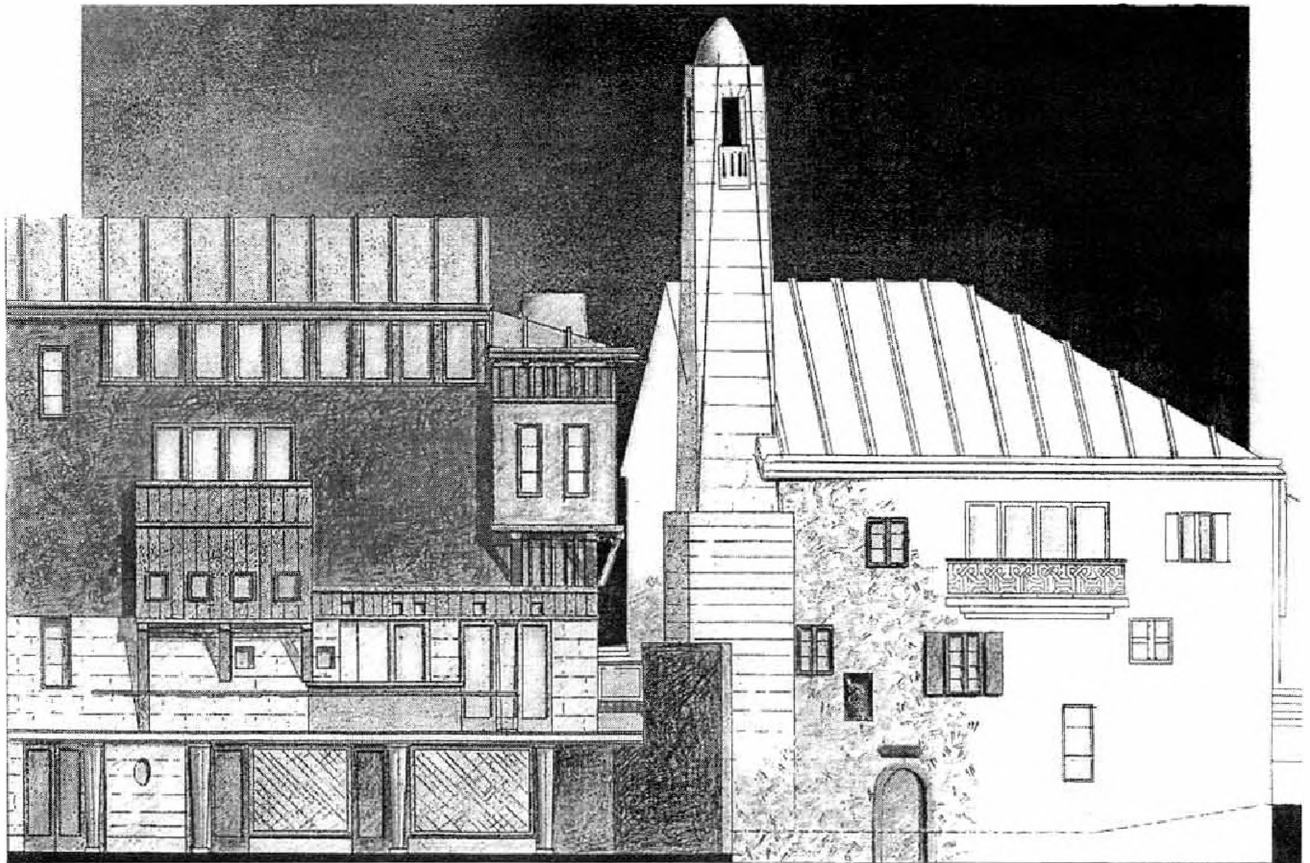

Helyszínrajz. A hajóállomás a szigetcsúcson kerül.

Távlati kép, homlokzatok és alaprajz.

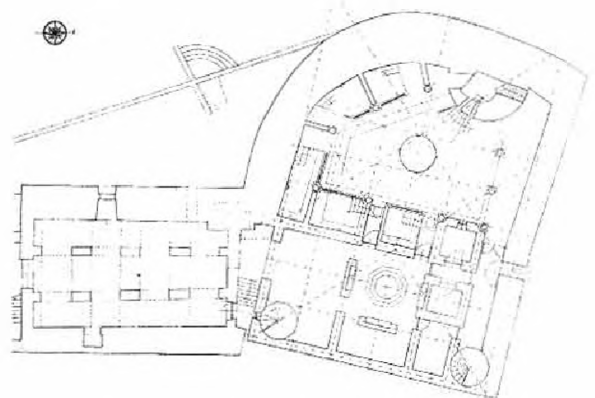
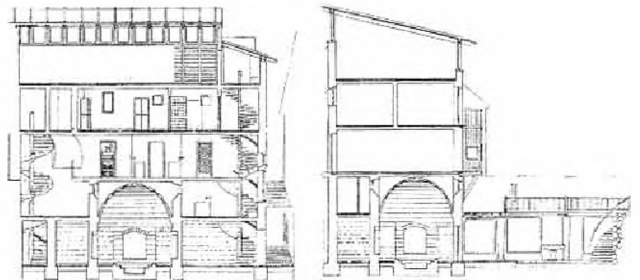
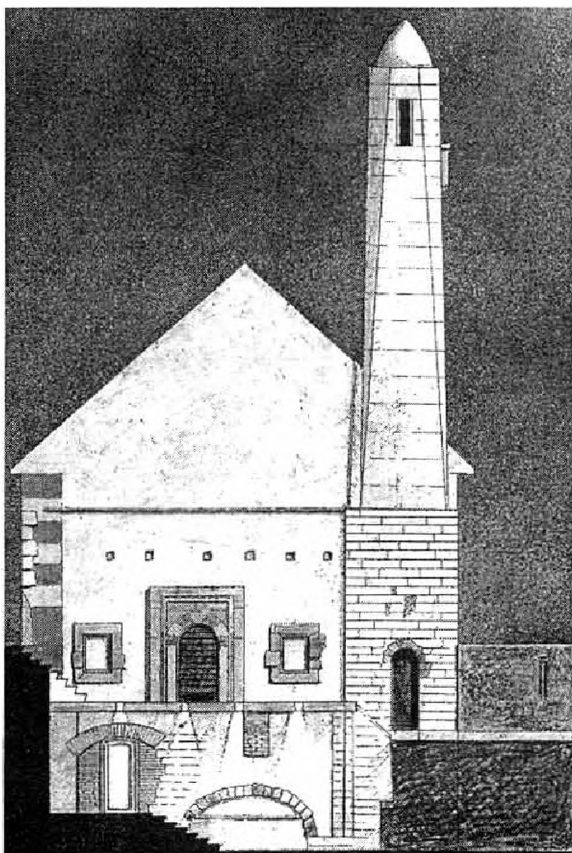

Nyugati és északi homlokzat, metszetek és alaprajz

FÜRDŐ ÉS DZSÁMI, BERÉNYI UTCA

Bende Katalin főiskolai hallgató diplomaterve, 1993

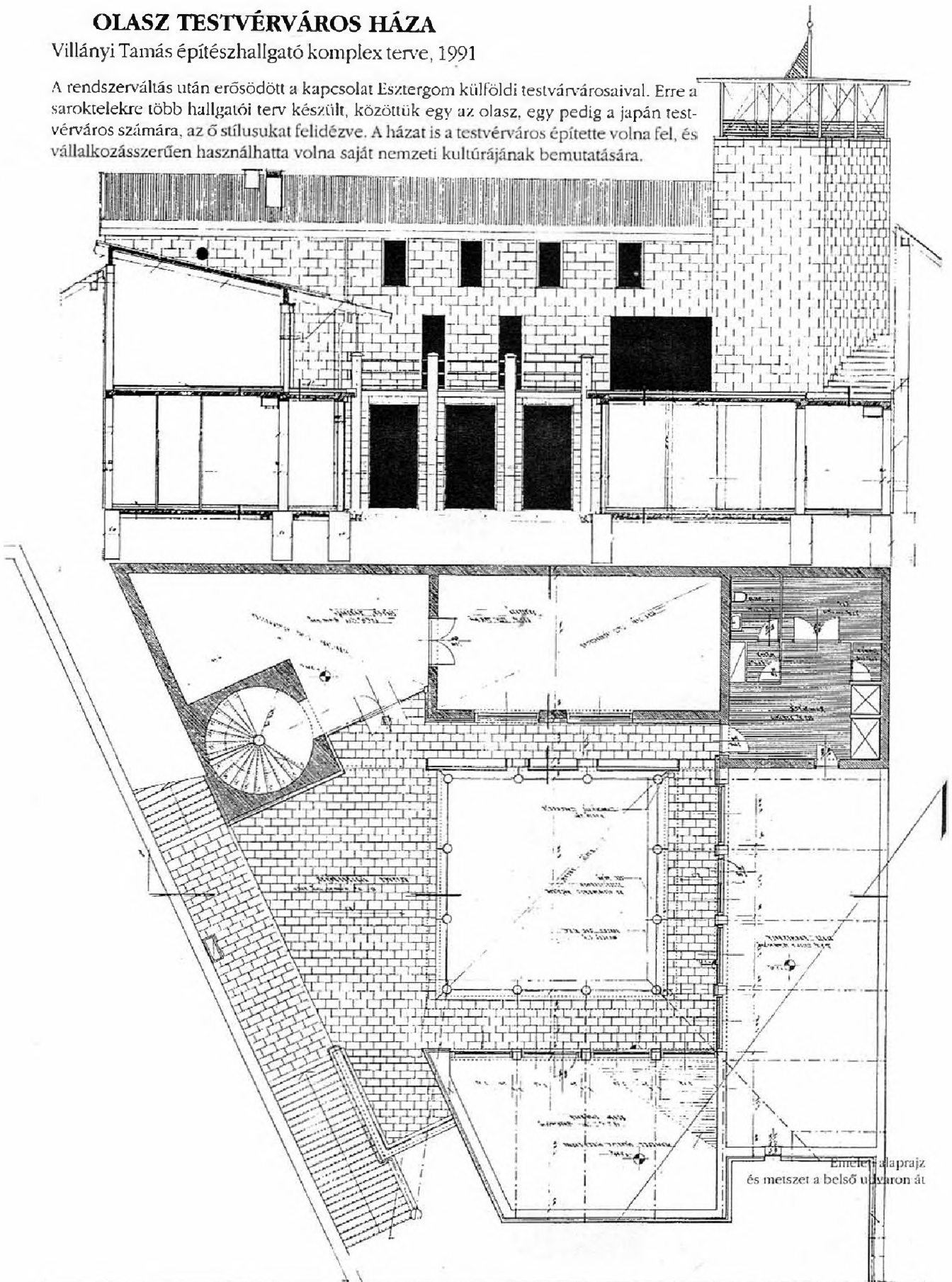
A Duna parton valaha állt török kori fürdő és dzsámi romjaiból éleszti újjá a terv a mai fürdőt.

OLASZ TESTVÉRVÁROS HÁZA

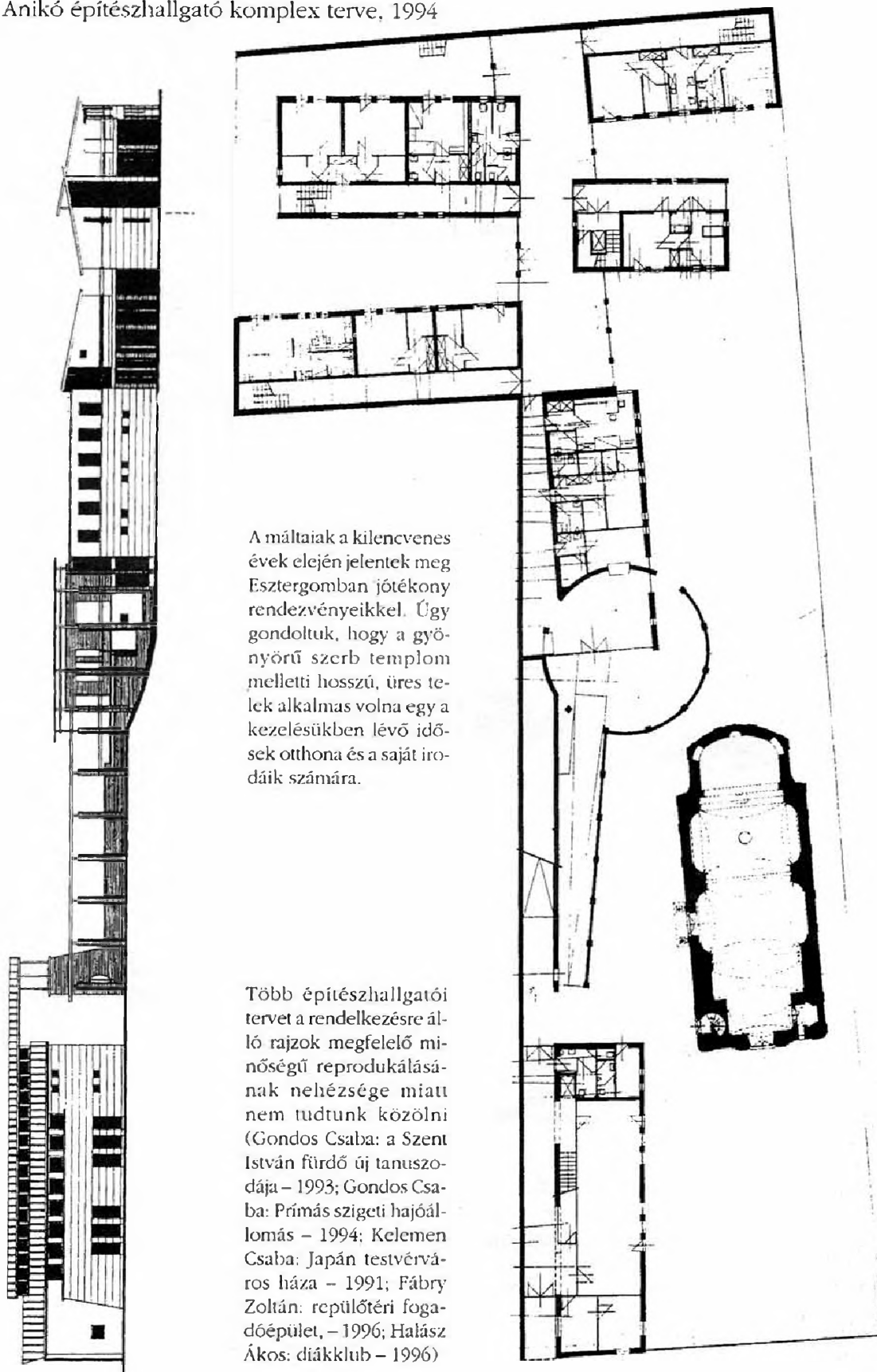
Villányi Tamás építészhallgató komplex terve, 1991

A rendszerváltás után erősödött a kapcsolat Esztergom külföldi testvérvárosaival. Erre a saroktelekre több hallgatói terv készült, közöttük egy az olasz, egy pedig a japán testvérváros számára, az ő stílusukat felidézve. A házat is a testvérváros építette volna fel, és vállalkozásszerűen használhatta volna saját nemzeti kultúrájának bemutatására.

MÁLTAI SZERETETSZOLGÁLAT OTTHONA

Páll Anikó építészhallgató komplex terve, 1994

A máltaiak a kilencvenes évek elején jelentek meg Esztergomban jótékony rendezvényeikkel. Úgy gondoltuk, hogy a gyönyörű szerb templom melletti hosszú, üres telek alkalmas volna egy a kezelésükben lévő idősök otthona és a saját irodáik számára.

Több építészhallgatói tervet a rendelkezésre álló rajzok megfelelő minőségű reprodukálásának nehézsége miatt nem tudtunk közölni (Gondos Csaba: a Szent István fürdő új tanuszodája – 1993; Gondos Csaba: Prímás szigeti hajóállomás – 1994; Kelemen Csaba: Japán testvérváros háza – 1991; Fábry Zoltán: repülőtéri fogadóépület, – 1996; Halász Ákos: diákklub – 1996)